

Munksjö AB

Årsredovisning 2011

Innehåll

Koncernöversikt · 1

- Munksjö i korthet · 1
- Året i korthet · 1
- Produktöversikt · 2
- Vision · 4
- Affärsidé · 4
- Stategi · 4

Vd har ordet · 5

Förvaltningsberättelse · 8

- Koncernens verksamhet · 8
- Viktiga händelser under 2011 och 2012 · 8
- Munksjö's geografiska närvaro · 9
- Nettoomsättning och resultat · 10
- Affärsområden · 12
- Finansiell information per kvartal · 22
- Upphandling och Inköp · 24
- Investeringar · 24
- Forskning och utveckling · 25
- Medarbetare · 26
- Hållbarhetsarbete · 28
- Bolagsstyrning · 29
- Riskfaktorer · 33
- Försäkringar · 36

Räkenskaper · 37

- Koncernens rapport över totalresultatet · 38
- Koncernens rapport över finansiell ställning · 39
- Koncernens rapport över förändringar i eget kapital · 41
- Koncernens rapport över kassaflöden · 42
- Koncernens noter · 43
- Moderbolagets resultaträkning · 70
- Moderbolagets balansräkning · 71
- Moderbolagets förändring eget kapital · 72
- Moderbolagets kassaflödesanalys · 73
- Moderbolagets noter · 74
- Förslag till vinstdisposition · 77
- Revisionsberättelse · 78

Styrelse och revisor · 79

Koncernledning · 81

Övrigt · 83

- Nyckeltalsdefinitioner · 83
- Anläggningar · 84
- Adresser · 85

Koncernöversikt

Munksjö i korthet

Munksjö är en av Europas ledande aktörer inom specialpapper och specialpappersmassa. Koncernen utvecklar, tillverkar, marknadsför och säljer högkvalitativa och värdeskapande specialpapper för användning inom tillverkning av bland annat möbler, köksinredning och laminatgolv. Produkter för andra industriella tillämpningsområden är slipbaspapper och elektrotekniskt papper för isolering av högspänningskablar. Långvariga kundrelationer, hög teknisk kompetens, produktionskunnande samt produktutvecklingsförmåga har bidragit till Munksjös ledande marknadspositioner. Produkterna säljs globalt, men den huvudsakliga försäljningen sker till kunder i Europa. Tillverkningsanläggningar finns i Frankrike, Kina, Tyskland, Spanien och Sverige. Koncernen har cirka 1 800 anställda.

Verksamheten är organiserad i tre affärsområden/segment: **Decor**, **Industrial Applications** och **Specialty Pulp**.

Affärsområde **Decor** producerar vita och färgade dekorpapper som bland annat används för att trycka mönster och motiv (till exempel träimitationer) på laminatytor. Produk-

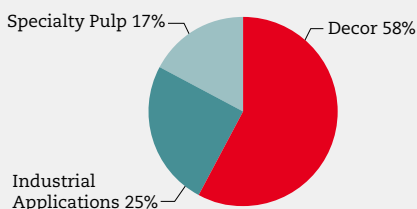
terna används inom tillverkning av bland annat möbler, dörrar, köksinredning och golv.

I affärsområdet ingår även tunna specialtryckpapper som används till bipacksedlar i medicin- och kosmetikaförpackningar.

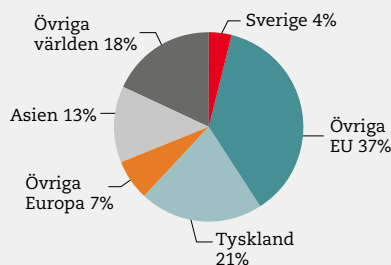
Affärsområde **Industrial Applications** producerar specialpapper för industriella applikationer. Exempel på produkter är slipbaspapper för tillverkning av slippapper som främst används inom fordons- och byggindustrin, elektrotekniskt papper för isolering av transformatorer och kablar; folier för exempelvis köksbänkar och möbler samt tunnspapper som används som mellanlägg i stål-, aluminium- och glasindustrin. I segmentet ingår även konstnärspapper under varumärket **Arches®**.

Affärsområde **Specialty Pulp** utvecklar och producerar miljövänlig blekt och oblekt långfibrig sulfatmassa som används av kunder med höga krav på pappersmassans ljushet, renhet och styrka. Munksjökoncernen köper idag ungefär samma kvantitet pappersmassa som koncernen säljer.

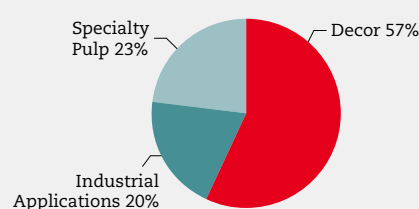
Nettoomsättning 2011

Nettoomsättning per region 2011

Resultat före av- och nedskrivningar (EBITDA) per segment 2011 justerat för poster av engångskaraktär

Året i korthet

- Nettoomsättningen ökade med 47 procent och uppgick till 5 454 MSEK (3 701). Ökningen hänförs huvudsakligen till det framgångsrika förvärvet i mars.
- Integrationen har genomförts enligt plan och Munksjö förväntas nå sitt mål om årliga synergier om 100 MSEK.
- EBITDA justerat för engångsposter uppgick till 427 MSEK (476).
- Rörelseresultatet uppgick till 95 MSEK (303).
- Bristande marknadsförutsättningar under andra halvåret gjorde att Munksjö avvaktade med den planerade börsnoteringen.

Nyckeltal

MSEK	2011	2010	2009
Nettoomsättning	5 454	3 701	3 025
EBITDA (justerat)	427	476	203
EBITDA-marginal % (justerat)	7,8	12,9	6,7
Rörelseresultat	95	303	-17
Rörelsemarginal %	1,7	8,2	-0,6
Rörelseresultat (justerat)	222	323	32
Rörelsemarginal % (justerat)	4,1	8,7	1,1
Periodens resultat	28	142	-191
Investeringar	169	112	59
Antal anställda, FTE	1 639	1 055	1 073

Produktöversikt

Decor

Produkt	Användningsområden	Kundgrupper	Marknadens drivkrafter
Dekorpaper (tryckbaspapper, enfärgade papper, förimpregnerade papper, tryckta mönster, balansfolier)	<ul style="list-style-type: none"> Laminatgolv Butiksinredning Köks- och badrumsinredningar Bänkskivor Möbler Dörrar och väggpaneler Inredning i husvagnar och husbilar Profiler Fasadpanel för industrifastigheter och flerfamiljhus Balkonger, pelare och dörrsocklar Utomhusmöbler och lekplatsutrustning	<ul style="list-style-type: none"> Tillverkare av möbler, köks- och badrumsinredningar Dörr- och golvtillverkare Hustillverkare Tillverkare av lekplatsutrustning	<ul style="list-style-type: none"> Livsstilsförändringar som till exempel att världens befolkning blir allt rörligare och i allt högre utsträckning koncentreras till storstadsområden samt blir mer miljomedvetna Innovation som gör att traditionella material ersätts med laminatprodukter Makroekonomiska faktorer som leder till ökad efterfrågan på möbler, kök och golv
Tunna specialtryckpapper	<ul style="list-style-type: none"> Bipacksedlar i medicin- och kosmetikaförpackningar Publikationer med ett stort antal sidor, till exempel lagböcker och biblar	<ul style="list-style-type: none"> Läkemedels- och kosmetikaindustrin Bokförlag och tryckerier	<ul style="list-style-type: none"> Nya regleringar kring bipacksedlars textstorlek, vilket leder till större bipacksedlar Uppdateringar och nytryck

Industrial Applications

Produkt	Användningsområden	Kundgrupper	Marknadens drivkrafter
Elektrotekniskt papper	<ul style="list-style-type: none"> Isolering av högspänningskablar (exempelvis undervattenskablar) Isolering av transformatorer Strömgenomföringar	<ul style="list-style-type: none"> Lokala och globala aktörer inom kraftöverföring	<ul style="list-style-type: none"> Ökat globalt energibehov Uppgradering av föråldrade elnät Sammankoppling av elnät för att undvika lokala toppbelastningar
Spantex®	<ul style="list-style-type: none"> Balansfolier för fanerade möbler Balansfolier för laminat- och fanergolv Balansfolier för köksbänkar Kantlistfolier, lackerade och olackerade	<ul style="list-style-type: none"> Tillverkare av möbler, golv och arbetsbänkar	<ul style="list-style-type: none"> Livsstilsförändringar som leder till ökad efterfrågan på möbler, kök och golv Ersättningsmaterial för faner

Industrial Applications, forts

Produkt	Användningsområden	Kundgrupper	Marknadens drivkrafter
Tunnpaper (mellanläggspapper)	<ul style="list-style-type: none"> Mellanläggspapper till stål-, aluminium- och glasindustrin Karbonråpapper Maskeringspapper till textilindustrin 	<ul style="list-style-type: none"> Huvudsakligen producenter av högkvalitativt aluminium, glas och rostfritt stål Tillverkare av karbonpapper Mönstertillverkare 	<ul style="list-style-type: none"> Infrastrukturinvesteringar Stål-, aluminium- och glasindustrins utveckling Ökad användning av rostfritt stål i exempelvis kök, bilar och andra konsumentprodukter
Slipbaspapper	<ul style="list-style-type: none"> Slipbaspapper för industriell användning Slipbaspapper för konsumenter 	<ul style="list-style-type: none"> Tillverkare av olika typer av sandpapper 	<ul style="list-style-type: none"> Trender inom hobbymarknaden och "gör det själv" Makroekonomiska faktorer som leder till ökad efterfrågan på bilar, byggnation, möbler, inredning, etc
Konstnärspapper	<ul style="list-style-type: none"> Akvarellpapper Litografipapper Kataloger och broschyrer Kuvert och korrespondenskort 	<ul style="list-style-type: none"> Konstnärer Företag med exklusiva förpackningar Tillverkare av böcker och broschyrer 	<ul style="list-style-type: none"> Makroekonomiska faktorer och trender som styr marknaden för hobbyprodukter

Specialty Pulp

Produkt	Användningsområden	Kundgrupper	Marknadens drivkrafter
Oblekt massa	<ul style="list-style-type: none"> Specialtillverkad massa för elektrotekniska papper och kartong Filterpapper Hygienpapper Kartong Fettresistent papper och förpackningar 	<ul style="list-style-type: none"> Specialpapperstillverkare Kartongtillverkare Filterpapperstillverkare Tillverkare av hygienprodukter 	<ul style="list-style-type: none"> Infrastrukturinvesteringar Makroekonomiska faktorer som leder till ökad efterfrågan av de aktuella produkterna
Blekt massa	<ul style="list-style-type: none"> Finpapper, skriv- och tryckpapper (bestruket och obestruket) Hygienprodukter Kartong Transparent papper och specialnischprodukter med höga krav på ljushet, renhet och styrka 	<ul style="list-style-type: none"> Pappers- och kartongtillverkare Tillverkare av hygienprodukter Tillverkare av byggmaterial och sanitetsprodukter 	<ul style="list-style-type: none"> Makroekonomiska faktorer som leder till ökad efterfrågan av de aktuella produkterna

Vision

Munksjös vision är att vara en ledande global tillverkare av värdeskapande specialpappersprodukter för avancerad, effektiv och miljövänlig produkt-design.

Affärsidé

Munksjös affärsidé är att erbjuda kunder flexibla och värdeskapande specialpappersprodukter inom produktområden med tillväxt.

Strategi

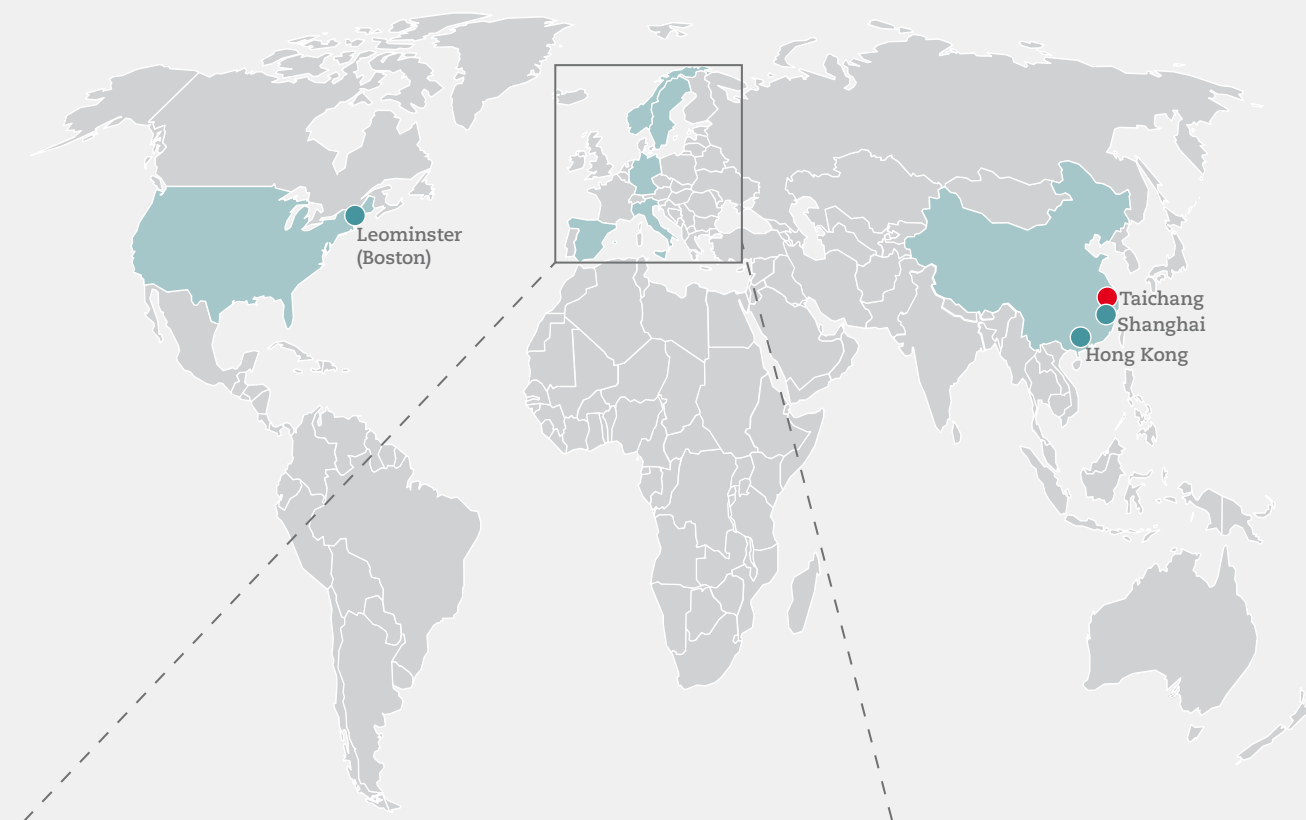
Munksjö arbetar för att stärka sin position ytterligare på marknaderna för dekorpapper och specialpapper för industriella applikationer. Expansion sker organiskt och genom förvärv, inom befintliga och närliggande produktområden, på marknader med tillväxtpotentialer.

Produktutveckling sker i nära samarbete med kunder på försäljnings- och marknadsorganisationens uppdrag. Koncernens utvecklingscenter levererar tjänster för produktutveckling, materialanalyser och forskning till samtliga produktområden. Modern och avancerad utrustning tillsammans med specialistkunskaper hos våra medarbetare ger ett unikt kund-erbjudande.

Produktionen utvecklas löpande för att vara effektiv och flexibel och möta kundernas behov.

Arbetsbänkar och köksinredning gjorda av High Pressure Laminate (HPL) med vitt enfärgat papper.

Munksjös geografiska närvaro

- Huvudkontor
- Produktionsanläggning (inkl administration och försäljning)
- Försäljningskontor
- Utvecklingscenter

1) Nytt försäljningskontor i Aalen fr o m januari 2012
 2) I Jönköping finns även stabsfunktioner tillhörande huvudkontoret

Nettoomsättning och resultat

- Nettoomsättningen ökade till 5 454 MSEK (3 701), en ökning med 47 procent. Ökningen var huvudsakligen ett resultat av det framgångsrika förvärvet i mars.
- EBITDA justerat för engångsposter uppgick till 427 MSEK (476).
- Rörelseresultatet uppgick till 95 MSEK (303).

Nettoomsättningen ökade under året signifikant, hänförlig till förvärvet av verksamheterna i Arches och Dettingen. Förvärvet konsolideras från och med mars 2011. Den förvärvade verksamheten har bidragit till nettoomsättningen med 1 744 MSEK. Nettoomsättningen i de jämförbara enheterna har således ökat med 1 procent som ett resultat av höjda priser inom framförallt affärsområde Decor.

Efterfrågan var under det första halvåret god för samtliga Munksjö affärsområden. Under andra halvåret skedde en märkbar försämring i affärsklimatet. Inom Decor har prishöjningar skett successivt under året, vilka kompenserat för högre priser på råvaror. Även inom Industrial Applications genomfördes vissa prishöjningar. Inom Specialty Pulp var prisen på en historiskt hög nivå under första halvåret, varefter den nedåtgående trenden under andra halvan av året stabiliserats i december.

Justerat för poster av engångskaraktär uppgick rörelseresultatet till 222 MSEK (323) och rörelsemarginalen till 4,1 procent (8,7). Rörelseresultatet uppgick till 95 MSEK (303).

Resultatet har påverkats negativt av poster av engångskaraktär avseende förvärvsprojekt och förberedelser inför börsintroduktion, uppgående till 71 MSEK. Resultatet har också belastats med förvärvsrelaterade kostnader för omvärdering av varulager om 32 MSEK och kostnader för personalneddragningar om 24 MSEK. Justerat för dessa

poster av engångskaraktär uppgick EBITDA till 427 MSEK (476), en marginal om 7,8 procent (12,9).

Av rörelseresultatet hänförlig sig 28 MSEK (justerat för engångsposter) till de nyligen förvärvade enheterna. Integrationen av förvärvet har fortskridit enligt plan och Munksjö förväntas nå målet avseende årliga synergier om 100 MSEK.

Finansnettot uppgick till -102 MSEK (-90), en förändring med 12 MSEK jämfört med motsvarande period föregående år, huvudsakligen beroende på valutaeffekter och ökad nettoskuld. Finansnettot inkluderar resultat från realiserade räntesäkringar om -30 MSEK (-20). Vid årsskiftet var värdet av orealiserade räntesäkringar -29 MSEK.

Årets skatter uppgick till 35 MSEK (-71) och årets resultat till 28 MSEK (142).

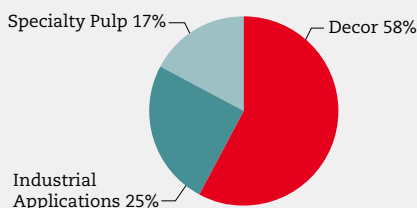
Säkringar

Munksjö säkrar delar av framtida bedömda nettoflöden i utländsk valuta. Vid årets slut uppgick marknadsvärdet för orealiserade valutasäkringar till -6 MSEK. I rörelseresultatet för januari-december 2011 redovisas realiserade valutasäkringar om totalt 22 MSEK (15). Nettoförbrukningen av el prissäkras till 50 procent för de svenska enheterna. Under 2011 har säkringar avseende elderivat bidragit positivt till rörelseresultatet med 4 MSEK (7). Värdet på de orealiserade säkringarna var -5 MSEK vid årsskiftet. Koncernen prissäkras 1 000 ton kortfibermassa och 3 500 ton långfibermassa per månad fram till och med december 2012. Vid årsskiftet hade Munksjö orealiserade massasäkringar till ett värde av -26 MSEK. Under året har säkringarna haft en negativ effekt på rörelseresultatet med -29 MSEK (-38). Alla säkringsaktiviteter handhas på central nivå och rapporteras i segment "Övrigt".

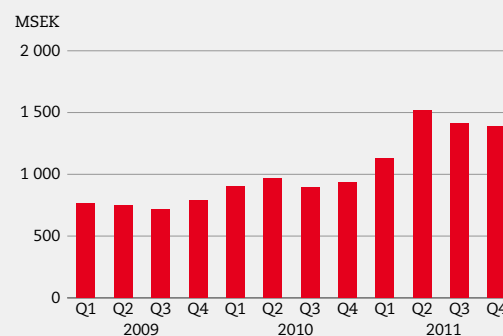
Resultaträkning

MSEK	2011	2010	2009
Nettoomsättning	5 454	3 701	3 025
Övriga intäkter	20	35	21
Rörelsens kostnader	-5 379	-3 433	-3 066
Rörelseresultat	95	303	-17
Finansnetto	-102	-90	-202
Resultat före skatt	-7	213	-219
Skatt	35	-71	28
Årets resultat	28	142	-191

Nettoomsättning per segment 2011

Nettoomsättning per kvartal 2009-2011

Affärsområde Decor

Munksjö utvecklar, tillverkar, marknadsför och säljer dekorpapper. Dekorpapper är ett specialpapper som används för att trycka mönster och motiv på laminatytter. Efter laminering och impregnering används produkten inom bygg-, golv-, inrednings-, köks- och möbelindustrin. Munksjö är en av de ledande globala aktörerna inom dekorpapper och erbjuder innovativa produktlösningar och kundanpassad service.

Nettoomsättningen uppgick till 3 204 MSEK (1 763). Den förvärvade verksamheten har bidragit med 1 324 MSEK. Nettoomsättningen i de jämförbara enheterna har således ökat med 7 procent som ett resultat av höjda priser.

Rörelseresultatet ökade till 135 MSEK (125) och rörelsemarginalen uppgick till 4,2 procent (7,1). Rörelseresultatet har belastats med kostnader av engångskaraktär om 44 MSEK. Av rörelseresultatet hänför sig 8 MSEK (justerat för engångsposter) till de nyligen förvärvade enheterna.

Levererad volym ökade till 168 000 ton (109 700), av vilket 66 500 ton hänför sig till de förvärvade verksamheterna.

Affärsområdet svarade för 58 procent av koncernens totala nettoomsättning under 2011.

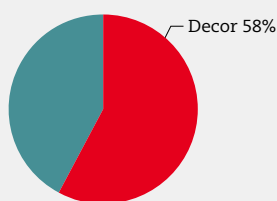
Prisjusteringar hade en positiv påverkan på resultatet under året men har inte kunnat kompensera fullt ut för höga råvarukostnader eller sjunkande volymer. Brist på insatsvaran titandioxid har under årets första hälft inneburit vissa begränsningar i produktionsvolymerna av framförallt vita papper. Marknaden för dekorpapper utvecklades positivt första halvåret men avmattades efter sommaren för att vika kraftigt i det fjärde kvartalet till följd av den svaga världsekonomin. Till följd av den vikande efterfrågan genomfördes betydande produktionsanpassningar i slutet av året för att undvika lageruppbyggnad.

Den under året förvärvade dekorpappersverksamheten innebär att Munksjö nu har ett komplett dekorpappersutbud. Det medför möjligheter för Munksjö att nå nya kunder och ytterligare expansion hos befintliga kunder. Dessutom har såväl produktionsnätverk som försäljnings- och marknadsorganisation förstärkts och mer resurser för produktutveckling har tillkommit.

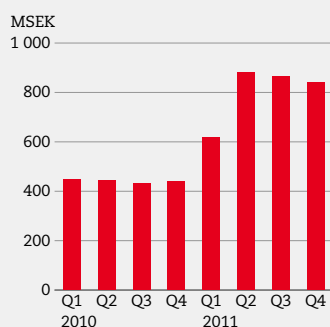
Nettoomsättning och resultat

MSEK	2011	2010	2009
Nettoomsättning	3 204	1 763	1 444
EBITDA (justerat)	264	177	104
Av- och nedskrivningar	-85	-52	-63
Rörelseresultat	135	125	41
Rörelsemarginal, %	4,2	7,1	2,8
Operativt kapital	2 656	2 273	2 539
Investeringar	56	40	25
Leveransvolym, ton	168 000	109 700	89 700
Antal anställda, FTE	885	440	463

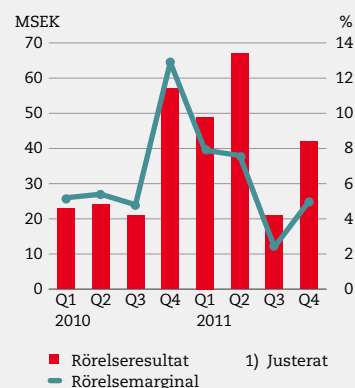
Andel av nettoomsättning 2011

Nettoomsättning

Rörelseresultat och marginal¹⁾

Produkter

När det första dekorpappret lanserades i slutet av 1940-talet användes det för att ersätta dyrare material som exempelvis faner och massivt trä vid möbeltillverkning. Sedan dess har en kontinuerlig produktutveckling pågått, och idag kan dekorpapper utseendemässigt ersätta såväl faner och massivt trä som sten och klinkers. Då laminatprodukter

uppfyller höga krav på hygien, brandsäkerhet och livslängd har de blivit ett uppskattat alternativ vid inredning av bland annat kök, kontor, hotell och köpcentra. Munksjö erbjuder ett komplett utbud av vita och färgade dekorpapper. Färgutbudet omfattar cirka 2 000 olika färger, varav cirka tio procent är olika vita nyanser. Dekorpappret impregneras och/eller trycks med mönster eller motiv.

Fasadelement gjorda av kompaktlaminat.

Pappret lamineras sedan på olika träfiberplattor (till exempel spånskivor eller MDF) och används bland annat i laminatgolv, olika köksinredningar, till möbelproduktion och hem eller kontorsinredning.

Munksjö delar in sina dekorpapper i fem olika typer:

- Dekorpapper för hög- och lågtryckslaminat
- Tryckbaspapper
- Balanspapper
- Förimpregnerat dekorpapper
- Tunna specialtryckpapper

Dekorpapper för hög- och lågtryckslaminat levereras antingen enfärgat (vitt eller färgat) eller färdigt för tryck. Pappret är absorberande och lämpar sig för impregnering eller olika efterbehandlingsmedel med till exempel melaminharts. Ett dekorpapper lamineras under högt tryck och värme blir stryktåligt och lämpligt i miljöer med hårt slitage. Exempel på applikationer är: köksbänkar, köksinredning, badrum, väggbeklädnad (inomhus och utomhus), lekredskap till lekplatser och möbler.

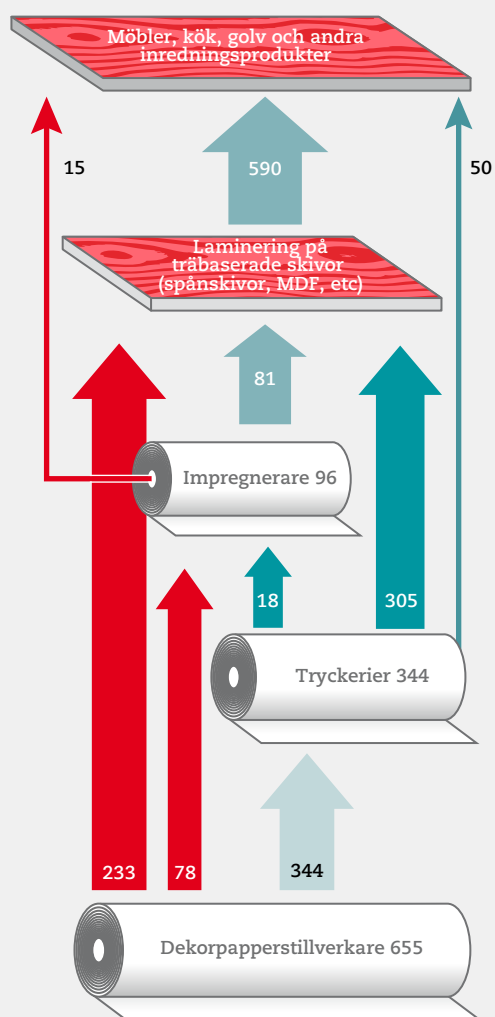
Tryckbaspapper är vitt eller färgat dekorpapper med en mycket slät yta vilket ger särskilt bra tryckbarhet. Efter tryck och laminering används produkten i golv-, inrednings-, köks- och möbelindustrin.

Balanspapper är ett dekorpapper som förhindrar att träbaserade skivor böjer sig vid laminering. Balanspappret ska stå emot fukt och temperaturväxlingar.

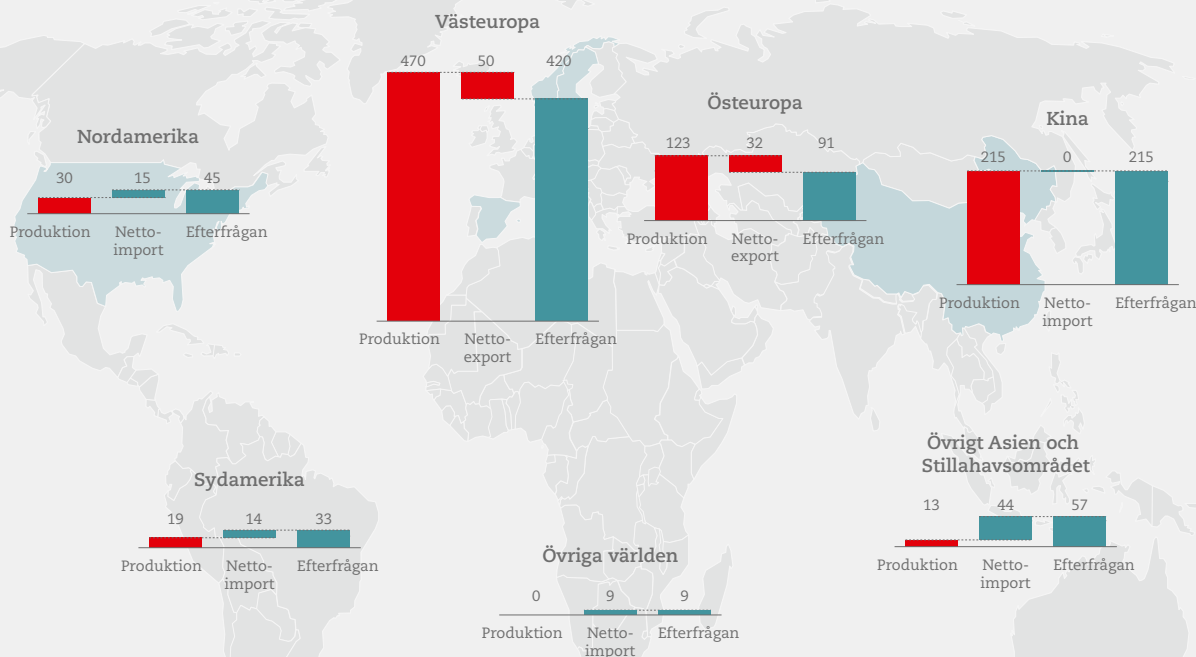
Förimpregnerat dekorpapper är ett delvis förimpregnerat baspapper som har egenskaper speciellt lämpade för färdigfolier. Efter tryck, lackas och limmas pappret på en träfiberplatta. Exempel på slutprodukter är möbler, dörrar, laminatgolv och tak- och väggbeklädnader.

Tunna specialtryckpapper tillverkas från 35 till 65 g/m² i blåvitt, briljantvitt och gräddfärgade nyanser till varje kunds

Process och volymflöden från papper till slutprodukt, tusentals ton

Produktion och efterfrågan dekorpapper i ton, 2010¹⁾

Källa: Munksjö

1) Siffrorna representerar 2010.
Exklusive tunna specialtryckpapper.

önskemål. Pappret används huvudsakligen till bipacksedlar för läkemedels- och kosmetikaförpackningar. Höga krav ställs på pappersmassan för att säkerställa god produktkvalitet och hållbarhet och andra viktiga egenskaper hos pappret är balansen mellan tryck- och konverteringsmöjligheter. Munksjö har lång erfarenhet och hög kompetens inom tillverkning av tunna specialtryck papper.

Produktion

Tillverkning av dekorpapper sker vid pappersbruken i Arches, Frankrike, i Unterkochen och Dettingen, Tyskland och i Tolosa, Spanien. Tunna specialtryckpapper tillverkas i Dettingen och konverteras¹⁾ i Achern, Tyskland.

En viktig insatsvara i tillverkningen av dekorpapper är pappersmassa, främst kortfibrig eukalyptusmassa. Munksjö använder enbart massa som håller mycket hög kvalitet beträffande renhet, vithet, värmestabilitet och absorptionsförmåga.

En annan viktig insatsvara är titandioxid som reglerar dekorpapprets opacitet (genomskinlighet) och möjliggör att färgen bevaras under en lång tid. Kunderna definierar opacitetsgraden hos pappret och därmed behovet av titandioxid i tillverkningen.

Produktutveckling

Att vara i framkant när det gäller produktutveckling och konstant förbättring av produktion och produktionsprocesser ser Munksjö som en framgångsfaktor. En stor del av produktutvecklingsarbetet sker i nära samarbete med kunderna. Arbetet är inriktat på att med mycket hög precision kunna

leverera dekorpapper enligt kundernas specifikationer. Det har bland annat resulterat i tunnare papper och papper som möjliggör en snabbare impregnering. Idag har Munksjö tre patent; två europeiska patent för förimpregnerat papper och ett europeiskt patent för papper som kräver mindre mängd harts vid laminering.

Produktutvecklingen inom Decor är centraliserad till koncernens gemensamma utvecklingscentret i Apprieu, Frankrike. Läs mer i avsnittet "Forskning och utveckling" på sidan 25.

Marknadsföring, försäljning och kunder

Munksjös marknadsförings- och försäljningsaktiviteter för dekorpapper bedrivs av en gemensam försäljnings- och marknadsföringsorganisation i Aalen, Tyskland. Organisationen har förstärkts i och med förvärvet av ytterligare dekorverksamhet. Organisationen omfattar även försäljningsbolag i Verigate och Turin, Italien, i Leominster utanför Boston, USA, samt i Taicang, Shanghai och Hong Kong, Kina. Vidare representeras Munksjö av försäljningsagenter runt om i världen. Försäljningsorganisationen för tunna specialtryckpapper finns i Frankrike, Indien, Italien och Tyskland.

Munksjö anser att kundnytta inom dekorpapperstillverkningen uppnås genom ökad förädlingsgrad och kundnära produktutveckling i samarbete med utvecklingscentret och teknisk kundservice.

Dekorspapperskunderna kan delas in i tryckerier, laminerrare och impregnerare. Samtliga större laminerrare på marknaden är västeuropeiska bolag, och några av dessa har integrerat bakåt i värdekedjan.

1) Pappret konverteras genom att skäras i ark eller i mindre rullar.

Munksjös tio största kunder svarade för cirka 60 procent av bolagets nettoomsättning inom dekorpapper 2011. Den geografiska fördelningen av dekorpapperskunderna framgår av figuren på sidan 14.

Marknadens drivkrafter och trender

Makroekonomiska faktorer

En positiv utveckling av relevanta makroekonomiska faktorer innebär en ökad efterfrågan på bland annat möbler, kök och golv, vilket i sin tur ökar efterfrågan på dekorpapper.

Livsstilsförändringar

Världens befolkning ökar och koncentreras i allt större utsträckning till storstadsområden. Munksjö bedömer att denna utveckling leder till en ökad efterfrågan på möbler och inredningsprodukter i låg- och mellanprissegmentet, såsom produkter tillverkade av laminat. I takt med ökad välfärd i vissa delar av världen ökar också intresset för designade innovativa inredningslösningar, där laminatprodukter är ett utmärkt alternativ.

Innovation

Innovationsförmågan hos tillverkare av laminatprodukter har varit en viktig faktor för att driva på en utveckling där traditionella material som trä, faner, sten, klinker och plast ersätts med laminatprodukter vid tillverkning av möbler och annan inredning. Laminatprodukter uppfyller höga krav på hygien, värmebeständighet och reptålighet, vilket enligt Munksjö ökar efterfrågan på laminatbaserade produkter, relativt mer traditionella produkter.

Ökad miljömedvetenhet

Konsumenter efterfrågar i allt större utsträckning produkter med en tydlig miljöprofil. Möbler och inredningsprodukter baserade på laminat utgör miljövänliga substitut för traditionella produkter baserade på sågade trävaror, även om Munksjö bedömer att slutkonsumenternas medvetenhet om detta ännu är relativt begränsad. Laminatprodukter är dock det största och snabbast växande alternativa materialet vid möbelproduktion. Munksjö bedömer att fokus på utveckling-

Elementa Basic ett obestruket specialtryckpapper med förstärkt opacitet. Munksjös bästa papper för bipacksedlar till läkemedels- och kosmetikaförpackningar.

en av ett hållbart samhälle kommer att vara fortsatt starkt, vilket har potential att ytterligare gynna efterfrågan på laminerade produkter. Alla Munksjös dekoranläggningar är certifierade enligt ISO 14001 samt erbjuder FSC-certifierade (Forest Stewardship Council) produkter.

Marknadens storlek och tillväxt

Munksjö bedömer att den globala marknaden för dekorpapper 2010 uppgick till cirka 655 000 ton (exklusive Kina). Marknaden har enligt Munksjös bedömning vuxit med en genomsnittlig årlig tillväxttakt om cirka tre procent mellan 1999 och 2007 (exklusive Kina) och har främst drivits av en ökad efterfrågan på laminatgolv. Kina exkluderas på grund av att tillförlitlig information om denna marknad saknas.

Efterfrågan på dekorpapper minskade avsevärt under perioden 2007–2009 i samband med den allmänna ekonomiska nedgången och turbulensen på de globala kreditmarknaderna. Munksjö bedömer dock att den globala dekorpappersmarknaden stärktes under 2010 och första hälften av 2011, men mattades av under senare delen av 2011.

Den största geografiska marknaden är Europa som utgjorde cirka 70 procent av den globala marknaden 2010. Munksjös uppskattning av efterfrågad volym av dekorpapper per geografiskt område för 2010 framgår av figuren på sidan 14. Dekorpapperstillverkning är koncentrerad till ett begränsat antal aktörer, varav de flesta med produktion i Europa.

Enligt Munksjös bedömning har marknaden för tunna specialtryckpapper ökat tack vare nya regleringar kring textstorleken för bipacksedlar, vilket leder till större bipacksedlar.

Europa

Den europeiska dekorpappersmarknaden är mer än dubbelt så stor som övriga marknader i världen mätt i såväl produktion som förbrukning. Munksjö uppskattar att cirka 593 000 ton dekorpapper producerades i europeiska länder under 2010, varav cirka 511 000 ton förbrukades i Europa och cirka 82 000 ton exporterades till övriga världen. Efterfrågan på laminatbaserade produkter har historiskt sett varit betydligt större i sydeuropeiska länder än i nordiska länder.

Tyskland är den enskilt största europeiska marknaden avseende såväl produktion som förbrukning av dekorpapper. Övriga betydande marknader inkluderar Frankrike, Italien, Schweiz, Spanien och Österrike.

Nord- och Sydamerika

Munksjö uppskattar att Nord- och Sydamerika tillsammans producerade cirka 49 000 ton dekorpapper under 2010 och förbrukade cirka 78 000 ton. Möbel- och inredningsindustrin inom dessa geografiska områden har historiskt präglats av en preferens för solida träprodukter.

Asien och övriga världen

Efterfrågan på dekorpapper från Asien domineras av den kinesiska marknaden. Kinas efterfrågan på dekorpapper tillgodoses nästan helt av inhemsk produktion. Munksjö bedömer att Kina för närvarande kommer att producera dekorpapper för inhemsk förbrukning.

Övriga marknader står för en marginell del av försäljningen i världen.

Affärsområde Industrial Applications

Munksjö utvecklar, tillverkar, marknadsför och säljer slipbaspapper för industriella slutapplikationer inom främst fordons- och träindustrin samt elektrotekniskt papper för isolering av högspänningskablar, transformatorer och strömgenomföringar. I affärsområdet ingår dessutom Spantex® som är folier för exempelvis köksbänkar och möbler, tunn-papper som används som mellanlägg i stål-, aluminium- och glasindustrin samt konstnärspapper för akvarellmålning, konstnär- och digitaltryck.

Nettoomsättningen uppgick till 1 358 MSEK (924), varav den förvärvade verksamheten har bidragit med 421 MSEK. Nettoomsättningen i de jämförbara enheterna är därmed på samma nivå som föregående år.

Rörelseresultatet uppgick till 25 MSEK (45) och rörelsemarginalen uppgick till 1,8 procent (4,9). Rörelseresultatet har belastats med kostnader av engångskaraktär om 10 MSEK. Av rörelseresultatet hänför sig 20 MSEK (justerat för engångsposter) till de nyligen förvärvade enheterna.

Levererad volym ökade till 76 000 ton (59 500), av vilket 18 700 ton hänför sig till de förvärvade verksamheterna.

Affärsområdet svarade för 25 procent av koncernens totala nettoomsättning under 2011.

En starkare SEK gentemot USD och EUR höll nere resultatet i de svenska enheterna under året. Efterfrågan för elektrotekniskt papper har varit stabil och för slipbaspapper var efterfrågan god och prisökningar har genomförts. Tunnpapper, som är beroende av stålindustrin, visar en vikande efterfrågan.

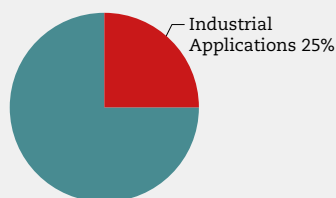
Som en del i renodlingen av Munksjö mot specialpapper har förpackningsverksamheten avyttrats (inkråmsaffär) under året. Avyttringen skedde i två steg, den norska verksamheten såldes i juli och den svenska i december. Under 2010 uppgick nettoomsättningen för de avyttrade verksamheterna till cirka 60 MSEK.

Det under året förvärvade produktområdet slipbaspapper är ett lönsamt tillväxtområde vars potential passar perfekt med Munksjös specialpappersstrategi. Även det förvärvade produktområdet konstnärspapper har en potential som passar för Munksjös specialpappersstrategi.

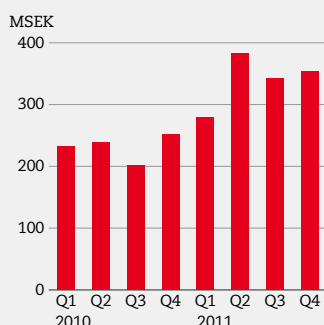
Nettoomsättning och resultat

MSEK	2011	2010	2009
Nettoomsättning	1 358	924	877
EBITDA (justerat)	96	87	120
Av- och nedskrivningar	-61	-42	-47
Rörelseresultat	25	45	73
Rörelsemarginal, %	1,8	4,9	8,3
Operativt kapital	546	407	387
Investeringar	44	30	20
Leveransvolym, ton	76 000	59 500	57 600
Antal anställda, FTE	570	429	422

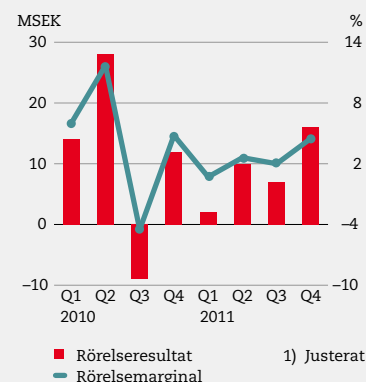
Andel av nettoomsättning 2011

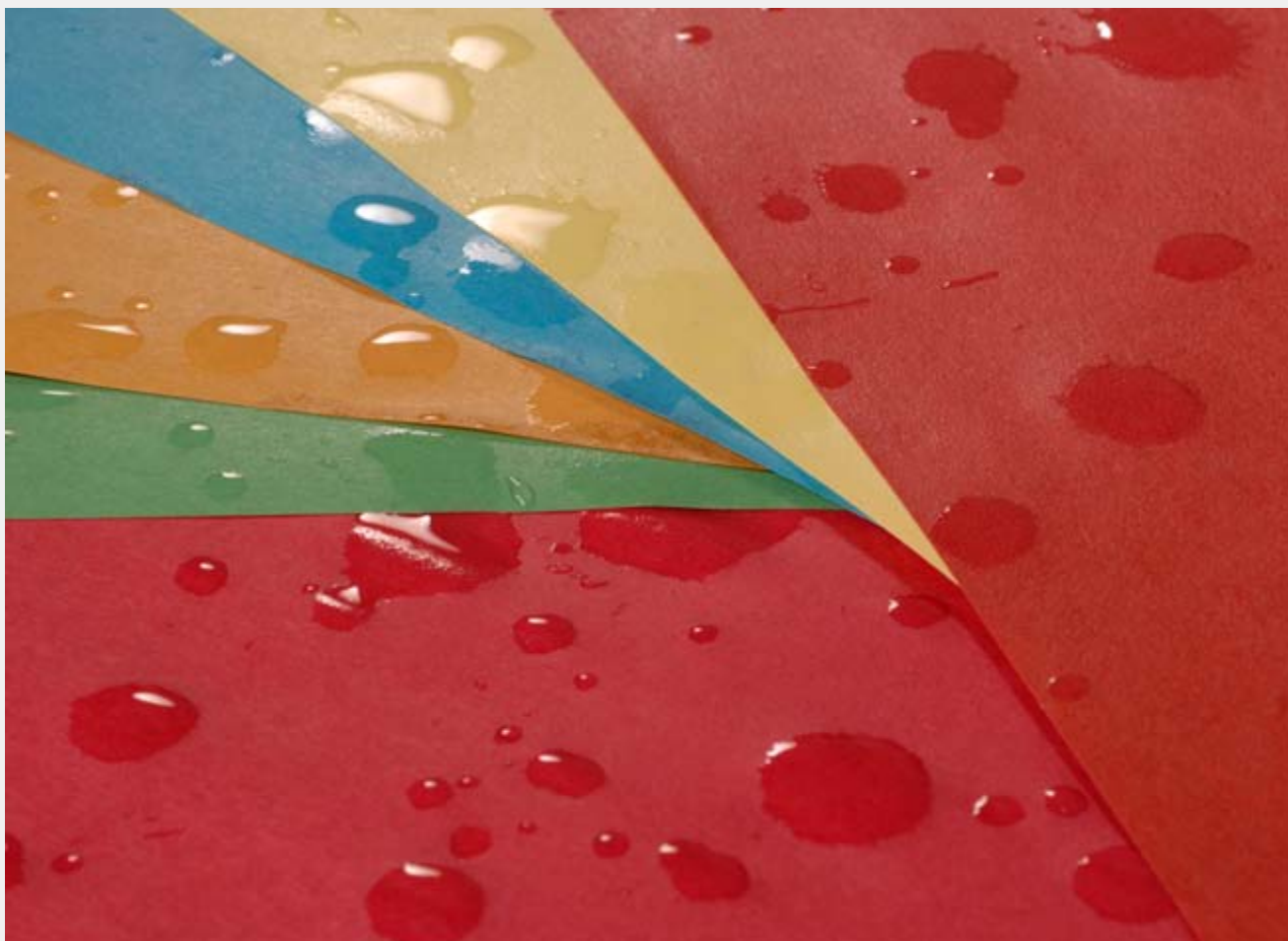
Nettoomsättning

Rörelseresultat och marginal¹⁾

Slipbaspapper med latex finns i ett antal färger.

Produkter

Slipbaspapper

Munksjö tillverkar och säljer slipbaspapper (ryggmaterial) som används för framställning av ytbehandlade slipprodukter i olika former (rondeller, rullar, smala eller breda band, etc). Produktionen sker huvudsakligen vid vår anläggning i Arches, Frankrike men även vid anläggningen i Jönköping, Sverige.

Slippapper som används för att slipa eller polera material, i form av våt- eller torrslipning, inom många industrisektorer som bil, flygteknik, möbel, trä, metall eller bygg.

Eftersom varje bransch har olika slipningskrav, används olika material som slipbas; papper, duk, vulkaniserade fibrer, fiberduk eller en kombination av dessa material.

I Munksjö's välkända papperssortiment ingår slipbaspapper för våt- och torrslipning. Produktsortimentet innehåller alla typer av belagda slipbaspapper från universalpapper till latex, antistatiskt, slitstarkt eller material för oljebaserad impregnering. Tunna papper har följsamma egenskaper och tjockare papper är mer motståndskraftiga mot sondertrasning. Alla papperskvaliteter finns i olika vikter, beläggningar, smidighet och färger.

Munksjö's slipbaspapper av tyg är unika och färdiga att använda och har utformats för produktion av högkvalitativa slipprodukter. Bolagets sortiment omfattar bomull, polyester och polycotton-produkter (material gjort på polyester och bomull) i olika vävningskonstruktioner för våt- och torrslipning.

Elektrotekniskt papper

Elektrotekniskt papper används för isolering av högspänningskablar, transformatorer och strömgenomföringar (se sid 18). Omkring 80 procent av det elektrotekniska papper som Munksjö producerar används i transformatorer för att isolera transformatorns kärna från lindningarna. Pappret är också en viktig komponent i tillverkningen av sjökablar med höga krav på papprets isoleringsförmåga, renhet, styrka och smidighet. Tillverkning sker vid anläggningen i Jönköping med massa från anläggningen i Billingsfors, Sverige. Konvertering av pappret sker i Jönköping samt i Taicang, Kina.

Spantex®

Spantex är ett registrerat varumärke för folier (impregnerade papper) som används i ett flertal applikationer, bland annat som ytskikt på spånskivor. I produktsortimentet ingår slitstarka kantlistfolier, balansfolier som skyddar spånskivan mot fukt samt lackerade eller mönstertryckta färdigfolier. Tillverkning sker vid anläggningen i Billingsfors.

Tunnpapper

Av det tunnappet Munksjö producerar används cirka två tredjedelar som mellanlägg i stål-, aluminium- och glasindustrin. Mellanläggspappret ställer höga krav på renhet då minsta orenhet, såsom barkprickar, kan förstöra istället för att skydda materialet. Övriga tunnappersprodukter som produceras av Munksjö är bland annat karbonråpapper och maskeringspapper till textilbranschen. Tillverkning sker vid anläggningen i Billingsfors.

Konstnärspapper

Arches® akvarellpapper anses vara ett av världens bästa och används av konstnärer över hela världen. Konstnärspappret har egenskaper som gör att det passar väl till att måla och trycka konstmotiv på och marknadsförs under varumärket Arches®. Akvarellpappret är tillverkat av bomull med en struktur som ger styrka och en karaktäristisk känsla. Pappret används även till exklusiva böcker. Anläggningen i Arches, Frankrike har tillverkat konstnärspapper sedan 1492.

Högström genomföring typ GOH. Den här produkten är monterad på lågspänningssidan av så kallade generatortransformatorer. Strömmen i genomföringen är hög (upp till 25 kA) men spänningen är relativt låg, ungefär 36 kV.

Produktutveckling

Munksjöns produktutveckling inom Industrial Applications sker i nära samarbete med kunderna. Arbetet är omfattande och syftar till att vidga och förbättra vårt produkterbjudande och åstadkomma kostnadsbesparingar i kundernas applikationer. Under 2012 lanseras innovativa slipbaspappersprodukter tack vare gemensamt arbete och kunnande i det nya Munksjö. Produktutveckling sker på de enskilda anläggningarna samt på utvecklingscentret i Apprieu, Frankrike.

Marknadsföring, försäljning och kunder

Munksjöns slipbaspapper säljs uteslutande till tillverkare av bestrukna slippprodukter, som i sin tur säljer de färdigbearbetade slippprodukterna till grossister eller direkt till slutkunder. Träförädlings-, fordons- och monteringsindustrin utgör de största slutmarknaderna för slipbaspapper. Försäljningen sker genom egna försäljningsorganisationer i Frankrike, Italien, Kina och USA. Externa försäljningsagenter och distributörer täcker Indien, Japan och Korea. Munksjö erbjuder professionell teknisk kundservice på plats, liksom verktyg för supply chain management. Med lokala lagerutrymmen i Kina och USA kan Munksjö garantera snabb leverans över hela världen.

Munksjöns marknadsförings- och försäljningsaktiviteter för elektrotekniskt papper bedrivs av en gemensam försäljningsorganisation med bas i Jönköping samt via försäljningsorganisationer i Verigate, Italien och Leominster (Boston), USA samt genom det helägda bolaget i Taicang, Kina. Den tekniska dialogen sker dock alltid direkt med slutkunderna. Kunderna består bland annat av några av de största globala aktörerna inom kraftöverföring.

Cirka 70 procent av försäljningen av mellanläggspapper (tunnpapper) utgörs av produkter som i huvudsak säljs via agenter. Resterande försäljning utgörs av produkter som utvecklats tillsammans med kunder. Kunderna utgörs bland annat av de största producenterna av högkvalitativt aluminium, glas och rostfritt stål.

För Spantex® sker försäljningen genom den egna försäljningsorganisationen med bas i Billingsfors samt via agenter. Kunderna består av ett stort antal aktörer varav många är underleverantörer till ledande möbeltillverkare.

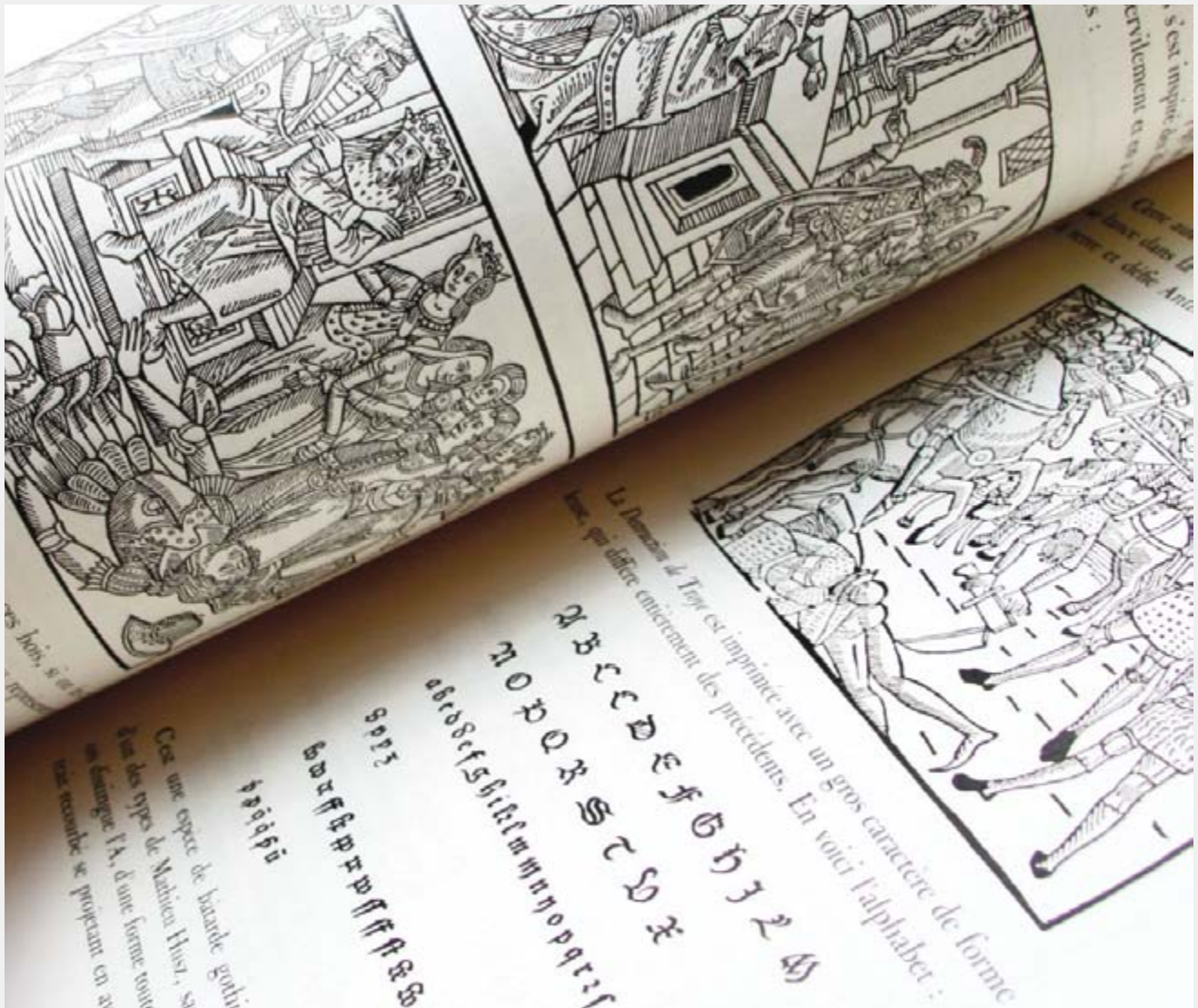
Munksjö har tecknat fleråriga avtal om försäljning av Arches® konstnärspapper med två stora europeiska distributörer.

Marknadens drivkrafter och trender

Munksjö är en av de ledande tillverkarna av slipbaspapper i världen. Träförädling är den enskilt viktigaste slutmarknaden för slipbaspapper. Marknaden för förädlade träprodukter drivs bland annat av nybyggnation och renovering av bostäder, som förväntas öka i Europa de närmsta åren. Andra stora slutmarknader för slipbaspapper är fordons- och monteringsindustrin, vilka båda påverkas av den reala BNP-tillväxten.

Utvecklingen av världens energibehov och den löpande uppgraderingen av nät för energidistribution driver efterfrågan för elektrotekniskt papper. Energinbehovet ökar främst i Asien och Sydamerika, vilket skapar ett behov av nyinstallationer. I Europa och USA finns ett stort moderniseringsbehov av befintliga elnät, vilket har positiv påverkan på efterfrågan på såväl kort som lång sikt.

Bok tillverkad av finpapper från Arches®.

Isoleringspapper för sjökablar och till viss del transformatorer gynnas av att köpare och distributörer av elektricitet arbetar för att åstadkomma en jämn, miljövänlig energiåtgång för att i möjligaste mån undvika lokala toppbelastningar. Detta görs genom att koppla ihop nationella elnät för att möta toppbelastningar inom ett område med tillskott av elektricitet från ett annat område.

Försäljningen av mellanläggspapper påverkas i hög utsträckning av infrastrukturinvesteringar samt stål-, aluminium- och glasindustrins utveckling. Munksjö är en betydande producent av mellanläggspapper. Stålintustrin i sig drivs av en trend där slutkonsumenter i allt högre grad önskar rostfritt stål i kök, bilar och andra konsumentprodukter. Utvecklingen går även mot att nybyggnationer numera innehåller en väsentlig del rostfritt stål.

Marknaden för folier gynnas av en positiv utveckling av relevanta makroekonomiska faktorer som påverkar efterfrågan på bland annat möbler. Vidare drivs efterfrågan av att världens befolkning blir allt rörligare och koncentreras i allt större utsträckning till storstadsområden. Enligt Munksjöns bedömning leder denna utveckling till en ökad efterfrågan på möbler och inredningsprodukter i låg- och mellanprissegmentet.

Konstnärspapper påverkas av efterfrågan på hobbyprodukter samt trender i fritidssysselsättningar. Inom akvarellpapperssegmentet är Munksjö med sitt varumärke Arches® marknadsledande.

ARCHES®

Adresser

Munksjö AB

Box 70365
107 24 Stockholm
Besöksadress: Klarabergsviadukten 70,
hiss C, våning 5
Tel: 010-250 10 00
Fax: 036-12 90 58
info@munksjo.com
Organisationsnummer: 556669-9731

Munksjö AB

Box 14
551 12 Jönköping
Besöksadress: Trädgårdsgatan 37, 3 tr
Tel: 010-250 10 00
Fax: 036-12 90 58
info@munksjo.com

R&D

Munksjö Arches SAS

Centre de recherche Apprieu
40 Rue du Grand Champ
38140 Apprieu, Frankrike
Tel: +33 476 937 272
Fax: +33 476 651 930
info@munksjo.com

Försäljningskontor

Munksjö Decor

Sales & Marketing Office
Nördlicher Stadtgraben 4
73430 Aalen, Tyskland
Tel: +49 7361 506-111
Fax: +49 7361 984-111
decorative.papers@munksjo.com

Munksjö Vendite Italia Srl

Strada Statale del Sempione 39
21029 Vergiate Varese, Italien
Tel: +39 033 196 43 02
Fax: +39 033 194 99 23
decorative.papers@munksjo.com
info.it@munksjo.com

Munksjö Italia Srl

Via Susa 31
10138 Torino, Italien
Tel : +39 (0)1 4 359 811
Fax : +39 (0)1 4 359 812
contact.abrasives@munksjo.com
decorative.papers@munksjo.com

Munksjö Paper, Inc.

100 Erdman Way
Suite S100
Leominster, MA 01453, USA
Tel: +1 978 342 1080
Fax: +1 978 343 4218
decorative.papers@munksjo.com
contact.abrasives@munksjo.com

Munksjö Arches SAS

6 rue de la Faisanderie
67831 Lingolsheim, Frankrike
Tel : +33 388 599 170
Fax : +33 390 223 088
contact.abrasives@munksjo.com
finepaper@munksjo.com

Munksjö Sweden AB Shanghai Representative Office

Room 1905, Floor 19, Super Ocean
Finance Centre,
No. 2067, West Yan-an Road, 200336,
Shanghai, Kina
Tel: +86 21 5234 1677
Fax: +86 21 5234 1679
zimn.leng@munksjo.com
contact.abrasives@munksjo.com

Munksjö Arches SAS

Unit 02, 6/F, Beautiful Group Tower
77 Connaught Road Central,
Hong Kong
Tel: + 852 2366 1141
Fax: +852 2366 1595
contact.abrasives@munksjo.com

Produktionsanläggningar

Munksjö Paper GmbH

Box 9152
73416 Aalen, Tyskland
Besöksadress:
Waldhäuser Strasse 41
Tel: +49 7361 506-0
Fax: +49 7361 506-248

Munksjö Dettingen GmbH

Schwalbenstadt 1
72581 Dettingen, Tyskland
Tel: +49 7123 977 0
Fax: +49 7123 977 113

Munksjö Dettingen GmbH

Severinstrasse 15a
77855 Achern, Tyskland
Tel: +49 7841 692518
Fax: +49 7841 692525
christophe.halter@munksjo.com

Munksjö Arches SAS

48 route de Remiremont
88380 Arches, Frankrike
Tel: +333 293 260 00
Fax: +333 293 274 96

Munksjö Paper S.A.

Eldua, Berástegui, Apartado 15
20492 Tolosa, Spanien
Besöksadress: Barrio de Eldua
s/n, 20400, Tolosa
Tel: +34 943 68 30 32
Fax: +34 943 68 33 98

Munksjö Paper AB

Strandvägen 7
660 11 Billingsfors
Tel: 0531-376 00
Fax: 0531-305 17
info.spx@munksjo.com,
info.tp@munksjo.com,
virke.billingsfors@munksjo.com

Munksjö Paper AB

Box 624
551 18 Jönköping
Besöksadress: Barnarpsgatan 41,
villan på gården
Tel: 036-30 33 00
Fax: 036-30 33 80
paperinfo@munksjo.com

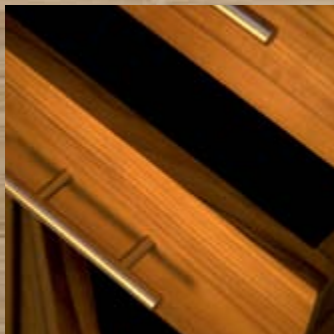
Munksjö Paper (Taicang) Co. Ltd

Fada Rd, Taicang Economy
Development Area
Taicang 215 00
Jiangsu Province, Kina
Tel: +86 512 539 866 18
Fax: +86 512 539 866 98
zimn.leng@munksjo.com

Munksjö Aspa Bruk AB

Fabriksvägen
696 80 Aspabruk
Tel: 0583-815 00
Fax: 0583-503 35
info.specialtypulp@munksjo.com

Munksjö AB
Box 14
551 12 Jönköping
Tel: 010-250 1000
www.munksjo.com